



HÅLOGALAND LAGMANNSRETT

Å R S M E L D I N G 2 0 1 8



Longyearbyen sett fra Platåfjellet

Foto: Bjørnar Eirik Stokkan

Hålogaland lagmannsrett er Nord-Norges anke-domstol og en av seks lagmannsretter i Norge. Lagdømmet omfatter fylkene Nordland, Troms og Finnmark, og i tillegg Svalbard og Jan Mayen. Vårt hovedmål er å holde høyest mulig kvalitet på alle rettsavgjørelser og å legge til rette for mest mulig effektiv saksbehandling.

Lagmannsretten ledes av førstelagmannen, som sammen med lagmann og administrasjonssjef forestår den daglige drift. Domstolen har i tillegg 15 lagdommere, en jordskiftelagdommer, en jordskifteutreder og åtte saksbehandlere. Alle har kontorsted i Tinghuset i Tromsø. Lagmannsretten har knyttet til seg et antall ekstraordinære lagdommere, som er dommere som har gått av med pensjon. Lagmannsretten benytter også dommere fra tingretter eller andre lagmannsretter. Dette er dommere som tilkalles til den enkelte sak. I den enkelte sak kan aldri mer enn en ekstraordinær eller tilkalt dommer gjøre tjeneste. De kan heller ikke delta i straffesaker hvor skyldspørsmålet skal avgjøres.

Hålogaland lagmannsrett er ankeinstans for de 14 tingrettene i lagdømmet, og behandler både sivile saker og straffesaker. Lagmannsretten behandler også overskjønn, anke over avgjørelser fra jordskifterettene og saker som er behandlet i Trygderetten, som er et domstollignende forvaltningsorgan. Å anke betyr at en sak bringes inn til ny behandling eller overprøving for en høyere domstol.

Stabile verdier – endringer i arbeidsmåter og prosess

Hålogaland lagmannsrett skal treffe riktige avgjørelser til riktig tid, som møtes med respekt og tillit hos partene i sakene, aktørene som opptrer for lagmannsretten og allmennheten. Domstolenes ide- og verdigrunnlag – uavhengighet, rettssikkerhet og tillit – er styrende for virksomheten.

At domstolenes avgjørelser holder høy kvalitet, treffes innen rimelig tid og etter betryggende saksbehandling, er viktige elementer for å opprettholde den høye tilliten domstolene har i befolkningen. At vi viser åpenhet, er tilgjengelig og har evne til omstilling i takt med samfunnsutviklingen, skaper også tillit.

Prosjektet Digitale Domstoler, som gjennomføres av Domstoladministrasjonen sammen med domstolene, skal forenkle og forbedre rettsprosessen gjennom nye digitale arbeidsmåter. Målet er at vi skal arbeide digitalt i intern saksbehandling, i rettsmøtene og i kommunikasjonen med aktørene i saken, og at lagmannsrettene og de største tingrettene skal være papirløse innen 2023. En slik endring krever ny kompetanse, nye verktøy og evne og vilje til å endre våre arbeidsmåter, men innebærer samtidig økt kvalitet og effektivitet, og er ressursbesparende.



Lagdømmet – Hålogaland lagmannsrett

I 2018 ble det obligatorisk for advokater i de fleste sivile saker å benytte Aktørportalen i kommunikasjon med domstolene. Portalen er i stadig utvikling, med sikte på at aktører i alle saker for retten kan motta, sende og lese dokumenter på denne måten. Vi ser frem til at meddommere i løpet av 2019 skal få tilgang til dokumenter og digital signatur gjennom Aktørportalen.

I 2018 etablerte vi i tillegg digital behandling av alle straffesaker til ankeprøving og i anke over kjennelse og beslutning. Det er bare unntaksvis vi behandler saksdokumenter på papir. Digital behandling av sakene er langt mer tidseffektivt enn bruk av papirdokumenter, blant annet fordi både dommere og saksbehandlere raskt og enkelt kan skaffe seg full tilgang til saksdokumentene, også på reise.

Flere av våre rettsaler er i løpet av 2018 blitt ytterligere utstyrt for gjennomføring av digitale rettsmøter, både i straffesaker og i sivile saker. De aller fleste ankeforhandlingene, særlig i sivile saker, gjennomføres nå ved bruk av digitale dokumenter.

Lagmannsretten deltar sammen med Nord-Troms tingrett i prøveprosjektet «Opptak i retten» i regi av Domstoladministrasjonen. Det foretas lyd- og bildeopptak av forklaringer som gis for tingretten. Disse gjenbrukes ved avspilling under ankeforhandlingen for lagmannsretten i stedet for eller i tillegg til at vedkommende part eller vitne innkalles på nytt. Dette er en ny prosessordning for bevisførselen både i sivile saker og i straffesaker. Formålet med prosjektet er å skaffe til veie kvalifisert beslutningsgrunnlag for en fremtidig permanent ordning med opptak og gjenbruk av forklaringer, slik et lovutvalg foreslo i 2017 i utredning om ny straffeprosesslov. Lagmannsretten gjennomførte i desember 2018 de to første ankeforhandlingene i straffesaker hvor vi gjenbrakte opptak av forklaringer fra tingretten, og flere tilsvarende saker er berammet i 2019.

Parallelt med utprøving av ny prosessordning har vi gjennomført våre siste jursaker i 2018. Den siste saken i Hålogaland lagmannsrett gikk over to uker i Bodø i oktober 2018, og satte sluttstrek for prosessordningen som i 130 år har dannet grunnlag for avgjørelsen av skyldspørsmålet i de alvorligste straffesakene. Juryordningen, hvor ti lekfolk alene avgjorde skyldspørsmålet uten å gi begrun-

nelse, var omdiskutert og kritisert i mange år før den ble vedtatt opphevet i 2017. Alle straffesakene hvor lagmannsretten skal ta stilling til bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet behandles nå av to fagdommere og fem meddommere, som sammen avgjør alle spørsmål i saken. 2018 ble et overgangså hvor vi hadde både jury-saker, meddomsrett etter gammel ordning med tre fagdommere og fire meddommere og nyordningen med hhv. to og fem. Fra og med 1. januar 2019 går alle sakene etter den nye ordningen.

Lagmannsretten er fornøyd med at vi nå har fått en ordning hvor retts sammensetning er lik for alle saker hvor lagmannsretten skal prøve skyldspørsmålet, uavhengig av strafferamme. Endringen vil etter vårt syn styrke rettssikkerheten for de tiltalte, og gi aktører og allmennheten økt innsyn i begrunnelsen for avgjørelsen av skyldspørsmålet, også i alvorlige saker. Norge er det landet i Europa som bruker flest meddommere i strafferettspleien. Det styrker aksept og tillit.

Domstolene skal i en tid med nye, digitale arbeidsmåter og endrede prosessordninger møte Stortingets krav til effektivitet. Reduserte driftsbudsjetter som følge av avbyråkratiseringsreformen, har gjort vår hverdag vanskeligere. Det er lite byråkrati i domstolen, og det er vanskelig å oppfylle kravene om besparelser i et allerede stramt budsjett. Hålogaland har det forholdsmessig laveste antallet saksbehandlere av alle lagmannsrettene, og ingen mulighet til å redusere bemanningen ytterligere. Etter flere år med reduserte driftsbevilgninger til domstolen, viser budsjettildelingen for 2019 ytterligere reduksjon. Dette gir oss utfordringer i den daglige driften, men også insentiv til å jobbe mer effektivt, samtidig som kvaliteten på våre avgjørelser og allmennhetens tillit til domstolen, skal opprettholdes.



Jordskiftesak på Træna

Foto: Amund Bie

Ankedomstol for hele Nord-Norge

Hålogaland lagmannsretts geografiske område strekker seg fra Bindal kommune i sør til Svalbard i nord og fra Sør-Varanger kommune i øst til Jan Mayen i vest - mer enn en tredjedel av fastlands Norge – med Svalbard og Jan Mayen i tillegg.

Lagmannsretten har sitt hovedsete i Tromsø, men også faste rettssteder med egne lokaler i Mosjøen og i Bodø. De fleste saker fra Nordland behandles der, med mindre det av hensyn til befarig eller andre særlige grunner er behov for å sette rett andre steder i fylket. I Troms er det utenfor Tromsø særlig i Harstad det settes rett. Lagmannsretten mangler egnede lokaler for større saker i Vestfinnmark, noe som medfører at slike saker i stor grad behandles i Tromsø. Større saker fra Østfinnmark behandles til vanlig i fylkestingsalen i Vadsø. For andre typer saker fra Finnmark settes rett ved behov på ulike steder.

I 2018 ble 59 % av rettsmøtedagene brukt i Tinghuset i Tromsø, 41 % i resten av landsdelen. Sakene berammes med grunnlag i samfunnsøkonomiske betraktninger som blant annet tar hensyn til hvor mange personer som må reise som følge av valg av rettssted. Reduserte bevilgninger og økte reisekostnader krever tiltakende sentralisering. Alle dommerne og flere av saksbehandlerne deltar i reisevirksomheten. For dommerne medførte rettssaker utenfor Tromsø i 2018 gjennomsnittlig 30 reisedøgn med overnatting. I tillegg har dommerne annen reisevirksomhet i forbindelse med domstolrelaterte møter og kurs, slik at snittet var 40 reisedøgn.

Fra en sak kommer inn til lagmannsretten og inntil den avgjøres ved ankeforhandling eller etter skriftlig behandling, forberedes den og følges opp av en dommer og en saksbehandler. De fleste sakene avgjøres av tre fagdommere. I alle straffesaker hvor skyldspørsmål skal avgjøres, deltar to fagdommere og fem meddommere. Saksbehandlerne bruker mest av sin tid på straffesakene, både som protokollførere i de større sakene og ved deltakelse i saksforberedelse, kontakt med meddommere og vitner og ved avslutning av saken.

Nesten en tiendedel av landets befolkning bor i Nord-Norge. Hålogaland lagmannsrett har tilsvarende andel av antall saker og arbeidsbyrde som kommer inn til landets lagmannsretter. Til å behandle disse sakene har vi nesten en tiendedel av landets lagdommere, mens andel saksbehandlere er en del lavere. Vi er stolte av at Hålogaland gjennom hele 2000-tallet har vært landets mest tidseffektive lagmannsrett.



Befaring på Båtsfjordfjellet

Foto: Dag Nafstad

Sivile saker

Domstolene er samfunnets siste linje problemløsere, men har også plikt til å forsøke å løse tvistene i minnelighet. Tvisteloven legger stor vekt på at tvister skal forsøkes forliket, og partene er ofte best tjent med løsninger som de selv har herredømme over. Av de 204 ankene over sivile dommer som lagmannsretten mottok i 2018, endte 96 med dom. 26 saker ble forliket, og de øvrige ble nektet fremmet, trukket eller bortfalt av andre årsaker. Antall sivile saker i 2017 var lavt, men er i 2018 kommet opp på et normalt nivå igjen. Omfanget av den enkelte sak synes å være økende de siste årene.

Sivile saker som ikke får ny full behandling

Hvis verdien av tvistegenstanden er mindre enn 125 000 kroner, har partene ikke rett til ankebehandling i lagmannsretten. Det må da søkes om samtykke til behandling. Lagmannsretten mottok 17 slike søknader i 2018 og samtykket til behandling av en av disse, en ble avvist og resten nektet fremmet.

Men også i saker med høyere verdi og i saker som gjelder ideelle interesser, kan anker nektes fremmet til ny realitetsbehandling. Vilkåret for at lagmannsretten skal bruke denne adgangen, er at dommerne enstemmig finner det klart at en anke ikke vil føre fram. I disse tilfellene må nektelsen begrunnes i en skriftlig avgjørelse. Lagmannsretten nektet i 2018 å fremme 16 saker på dette grunnlag.

For å få behandlet en barnevernssak for lagmannsretten må partene ha lagmannsrettens samtykke. Utgangspunktet er at disse sakene er endelig avgjort etter behandling både i fylkesnemnda og tingretten, og ny sak kan startes i nemnda etter ett år. Lagmannsretten mottok 38 anker i 2018. Samtykke til overprøving ved ankeforhandling ble gitt i 4 av sakene, i tillegg ble det gitt delvis samtykke i en sak.

Sakstyper

Omlag 25 % av ankene vedrørte barn og foreldre. I tillegg til de 38 barnevernsakene gjaldt 22 av ankene tvist mellom foreldre om deres barns faste bosted, om samvær mv. Dette medfører nesten en halvering fra 2017 hvor det var 40 slike saker.

Lagmannsretten behandler mange saker vedrørende fast eiendom, kontraktsforhold/ entrepriser og erstatning. I tillegg behandles flere tvister i arbeidsforhold (oppsigelse/avskjed), arv og skifte, skatt, reindrift mv. Den mest omfattende saken i 2018 var tvist mellom staten og et spansk entreprenørselskap vedrørende heving av kontrakt ved byggingen av Sørkjosfjelltunnelen. Saken gikk over 26 rettsdager og ble tolket til spansk av tre tolker.

Tingrettene avholder skjønn for å fastsette erstatninger etter ekspropriasjon, odelstakster mv. Partene kan begjære overskjønn for lagmannsretten. Lagmannsretten fikk i 2018 inn 8 begjæringer om overskjønn.

Fra 1. januar 2016 er lagmannsretten ankeinstans for alle avgjørelser truffet etter jordskifteloven. I 2018 fikk lagmannsretten inn 3 anker som tidligere ville blitt behandlet i jordskifteoverretten. Jordskiftelagdommeren deltar som en av tre lagdommere i de fleste sakene som ankes fra jordskifterettene og i noen saker fra tingrettene som gjelder bruks- eller eiendomsrett til fast eiendom.

Lagmannsretten fikk i 2018 inn 7 stevninger i sak til overprøving av Trygderettens avgjørelser. Behandlingsformen er som for sivile ankesaker.

Saksgang

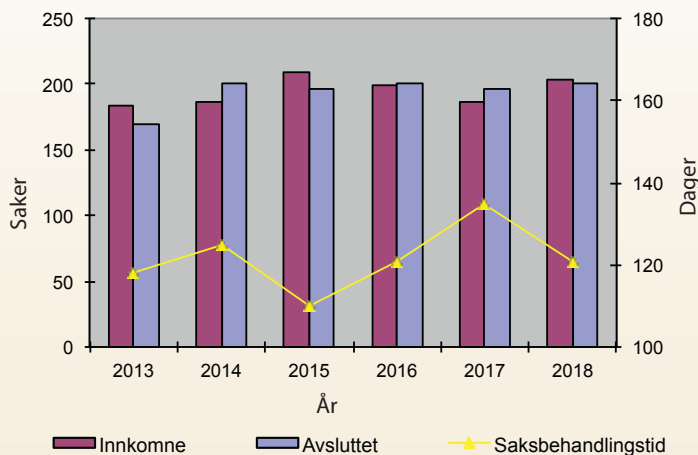
Dersom anken ikke krever samtykke fra retten eller ikke blir nektet fremmet, går saksforberedelsen videre ved at det gjennomføres et planleggingsmøte mellom partene og lagmannsrettens forberedende dommer. I dette møtet fastsettes også tid og sted for muntlig ankeforhandling. For lagmannsretten er det viktig med aktiv saksforberedelse for å gi hver sak nødvendig omfang, og kortest mulig tid fram mot ankeforhandling og endelig avgjørelse.

Hålogaland lagmannsrett hadde i 2018 en gjennomsnittlig saksbehandlingstid for de sivile ankene over dom på 121 dager. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for de øvrige lagmannsrettene var 198 dager. Stortinget har fastsatt en målsetting på 6 måneder (180 dager).

Kjennelser og beslutninger

Anke over tingrettens kjennelser og beslutninger avgjøres vanligvis på grunnlag av skriftlig behandling av tre lagdommere. Det kom inn 152 slike anker i 2018. Saksbehandlingstiden var i gjennomsnitt 39 dager.

Sivile ankesaker



Straffesaker

Både de domfelte og påtalemyndigheten kan anke til lagmannsretten over straffedommer avsagt av tingretten. Anken kan rette seg mot bevisbedømmelsen, lovanvendelsen, saksbehandlingen og/eller straffutmålingen. Den som er fornærmet ved en straffbar handling kan ikke selv anke straffesaken dersom han eller hun er misfornøyd med tingrettens dom. Fornærmede kan imidlertid anke særskilt over erstatningskrav som er behandlet i tingretten. Slik anke følger reglene om anke over sivile dommer hvis ikke straffesaken også skal behandles på nytt.

I 2018 fikk lagmannsretten inn 274 anker over dommer i straffesaker. Dette er en fortsettelse av nedgangen i innkomne anker, som vi har registrert de siste årene. Samtidig økte antallet saker som gjelder alvorlig straffbare forhold og saker som ofte er arbeidskrevende, f.eks. tiltale for mishandling i nære relasjoner, sedelighetsforbrytelser, grove narkotikasaker med flere tiltalte og saker med internasjonal forankring. Dette medførte at antallet saker som ble behandlet i ankeforhandling lå i overkant av det som har vært vanlig tidligere år.

Den som i tingretten er domfelt for et forhold med strafferamme over 6 års fengsel, har normalt krav på å få sin anke behandlet i lagmannsretten. En anke fra påtalemyndigheten som ikke er til tiltaltes gunst og som gjelder en handling med strafferamme over 6 år, kan nektes fremmet for lagmannsretten dersom retten etter en skriftlig prøving av saken mener at anken gjelder spørsmål av mindre betydning eller det for øvrig ikke er grunn til å prøve anken.

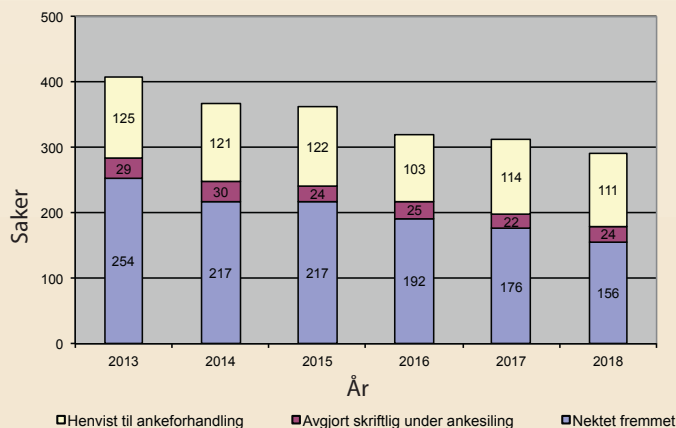
Den største andelen straffesaker som ankes til lagmannsretten gjelder forhold hvor det er idømt fengselsstraff, men hvor strafferammen for

handlingen ikke overstiger 6 års fengsel. For slike saker kan lagmannsretten, etter en skriftlig behandling av tre dommere, nekte å fremme anken til ankeforhandling dersom retten enstemmig finner det klart at anken ikke vil føre frem. For anker fra påtalemyndigheten som ikke er til domfeltes gunst, kan anken også nektes fremmet dersom den gjelder spørsmål av mindre betydning eller dommerne for øvrig mener at det ikke er grunn til å prøve anken. En beslutning om å nekte å fremme en anke må begrunnes skriftlig.

Dersom tingrettens dom gjelder en eller flere handlinger hvor påtalemyndigheten ikke har påstått og tingretten heller ikke har idømt annen reaksjon enn bot, inndragning og/eller tap av førerrett, kan anke bare fremmes for lagmannsretten dersom det foreligger særlige grunner til det. Også dette avgjøres etter en skriftlig behandling av tre dommere.

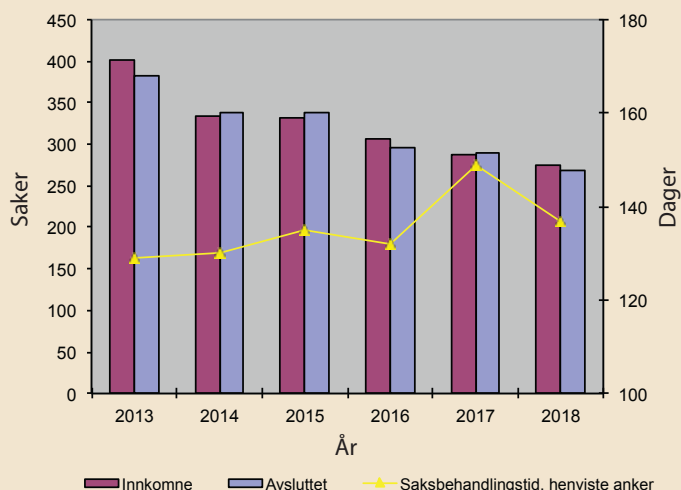
I 2018 ble 19,2 % av ankene i saker med strafferamme inntil 6 års fengsel og bøtesakene henvist til ankeforhandling. I tillegg kommer ankene i saker med strafferamme over 6 år, slik at totalt 41,4 % av ankene ble henvist til ankeforhandling.

Straffesaker behandlet – og andel henvist til ankeforhandling



Felles for alle sakskategorier er at lagmannsretten etter den skriftlige behandlingen av tre dommere i visse tilfeller kan avgjøre saken direkte i stedet for å henvise anken til ankeforhandling. Retten kan beslutte å avvise eller oppheve den påankede dom, å frifinne den siktede fordi det påtalte forhold ikke er straffbart eller er foreldet, eller endre tingrettens dom til siktedes gunst, dersom den enstemmig finner det klart at dette må bli resultatet. I 2018 ble 9 % av ankene avgjort på slik måte i stedet for å bli henvist til ankeforhandling.

Straffesaker



Siste jursak i Hålogaland

Foto: Hilde Jorunn Hanssen

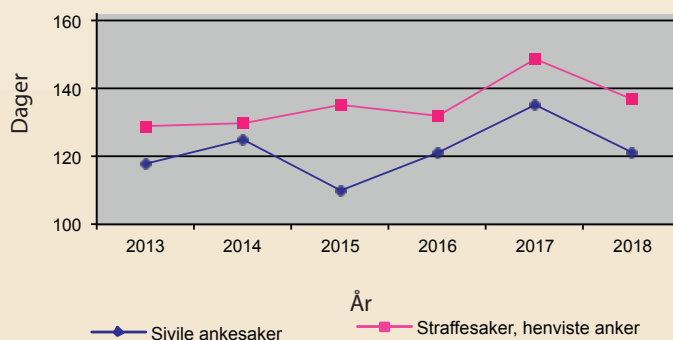
Totalt – av alle straffesaksankene som kom inn til lagmannsretten i 2018 – ble altså 50,4 % enten henvist eller avgjort på annen måte enn ved nektelse.

I løpet av 2018 behandlet lagmannsretten til sammen 123 straffesaker i ankeforhandling, hvorav 17 saker med lagrette. I tillegg behandlet vi 28 saker, som tidligere ville blitt behandlet med lagrette, med ny sammensetning av retten. Totalt 45 slike saker er en klar økning fra tidligere år.

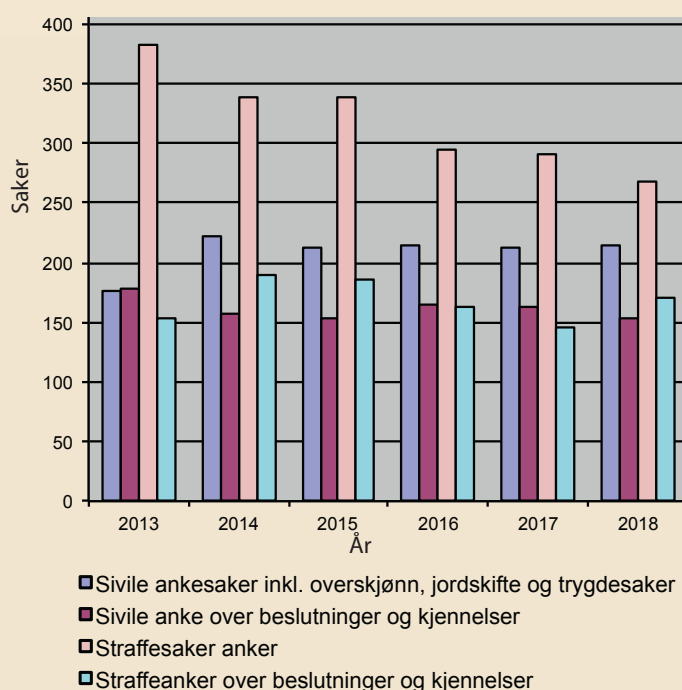
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for straffesaker behandlet i ankeforhandling var i 2018 137 dager. Dette er en gledelig reduksjon fra 2017. Ved overgangen fra lagrette til meddomsrett for de alvorligste sakene, håper vi å kunne redusere tidsbruken i ankeforhandling, og slik fortsatt redusere saksbehandlingstiden noe.

Lagmannsretten behandler også partenes anker over kjennelser og beslutninger fra tingretten, blant annet avgjørelser om førerkortbeslag, varetektsfengslinger og besøksforbud. Disse sakene behandles som regel skriftlig av tre dommere. I 2018 behandlet lagmannsretten 173 slike saker, hvorav 105 gjaldt varetektsfengsling. Antall anker over fengslingskjennelser var langt høyere i 2018 enn tidligere år.

Saksbehandlingstid



Avgjorte saker



Kompetansearbeid

Kvaliteten på lagmannsrettens arbeid er avhengig av felles innsats fra dyktige ansatte.

Lagmannsretten har interne kompetanseprogrammer for saksbehandlere og dommere. I tillegg til individuelle tiltak deltar alle på sentrale og regionale seminarer i regi av Domstoladministrasjonen. Hvert fjerde år har dommerne en måned studiepermisjon. I 2018 benyttet tre av våre dommere seg av dette.

Dommere fra lagmannsretten deltar i internasjonalt dommerarbeid, lovutvalg, Domstolkommisjonen, Domstoladministrasjonens og Dommerforeningens styre, Innstillingsrådet for dommere, Tilsynsutvalget for dommere og kurs og seminarer, som deltakere eller forelesere. Saksbehandlere og utreder deltar i forskjellige organisasjonsutvalg, fagkurs og modulbaserte samlinger.

Lagdommer Nils Asbjørn Engstad er mangeårig medlem og tidligere president for Europarådets rådgivende dommerkomité, tidligere leder for Den Norske Dommerforening og nå medlem av Domstolkommisjonen. I 2018 mottok han Juristforbundets Rettsikkerhetspris for sitt langvarige frivillige arbeid for domstolenes uavhengighet, både nasjonalt og internasjonalt.

Lagdommer Vidar Stensland ble i februar 2017 utnevnt til dommer i konstitusjonsdomstolen knyttet til krigsforbryterdomstolen for Kosovo i Haag, og er den eneste norske dommeren i en internasjonal konstitusjonsdomstol.

Lagmannsretten arrangerer hvert år en felles studiereise eller et internseminar hvor alle ansatte er med. Høsten 2018 gjennomførte vi en tre-dagers studiereise til Svalbard, med besøk hos blant annet Sysselmannen og lokalstyret. Vi hadde et godt faglig og sosialt utbytte av reisen til utkanten av vårt lagdømme.

Hålogaland lagmannsrett arrangerte i 2018 en to-dagers administrasjonssamling i Tromsø for administrative ledere og saksbehandlere i alle lagmannsrettene. Tema for møte var blant annet kommunikasjon, digitalisering og effektivisering.

I juni 2018 deltok flere av våre dommere på Nord-Nordisk juristmøte i Tromsø, med tema «Statens utøvelse til eierskap av landområder».



Administrasjonssamling i Tromsø

Foto: Monica Hansen Nylund

I august 2018 deltok flere dommere på Nordisk prosessrettsseminar som ble arrangert av Juridisk fakultet ved Universitetet i Tromsø, med flere tema av sentral betydning for domstolene. Ved begge disse arrangementene hadde vi sammen med Nord-Troms tingrett glede av å invitere nordiske juristkolleger til mottakelse på Tinghuset.

Lagmannsrettens internutvikling skjer gjennom arbeidet med sakene. For å kunne dra nytte av de gevinster som ligger i den digitale utviklingen sørger vi samtidig for opplæring og praktisering av nye digitale arbeidsmåter. Å arbeide i lagmannsretten er å delta i et kontinuerlig kompetanseprosjekt.



Nord-Nordisk Juristmøte

Foto: Monica Hansen Nylund

Kvalitet i samarbeid med andre aktører

Lagmannsretten er avhengig av samarbeid med mange aktører.

Meddommere som påtar seg det krevende samfunnsoppdraget det er å delta i avgjørelse av rettssaker, er helt sentrale i norsk rettspleie. 622 meddommere er valgt for å kunne delta i ankeforhandlinger i straffesaker i Hålogaland lagmannsrett. Meddommere og fagkyndige meddommere deltar også i enkelte ankeforhandlinger i sivile ankesaker, blant annet i ankeforhandling i saker etter barnevernloven. 2018 ble siste hele året hvor meddommere alene – som jurymedlemmer – avgjorde skyldspørsmålet i de alvorligste straffesakene.

I flere rettssaker er det behov for at godt kvalifiserte sakkyndige medvirker til å danne grunnlag for lagmannsrettens avgjørelse av saken. I 2018 ble det brukt til sammen 38 rettsoppnevnte sakkyndige i 33 ankesaker, hovedsakelig i straffesaker, barnevernssaker og foreldretvistsaker. Det ble brukt 13 fagkyndige meddommere i 11 ankesaker, de fleste i barnevernssaker, 2 i en entreprisesak og 2 i en oppsigelsessak.

Lagmannsretten har et godt samarbeid med advokatforeningene og statsadvokatembetene i lagdømmet. Lagmannsretten, påtalemyndigheten og faste forsvarere møtes jevnlig for å gjennomgå rutinene for gjennomføring av berammelser, saksforberedelse og ankeforhandling. I 2018 har det vært arrangert kurs om digitale arbeidsmåter i sivile saker for advokatene i Troms. Aktørportalen ble gjort obligatorisk høsten 2018, og lagmannsrettens saksbehandlere har løpende veiledet og bistått advokatene i bruk av portalen og utarbeidelse av digitale utdrag i sivile saker.

Høsten 2018 arrangerte lagmannsretten samarbeidsmøte med soren-skriverne i lagdømmet, med særlig fokus på lagmannsrettens veileder

om saksforberedelse før oversendelse av sivile saker til anke-domstolen og hensiktsmessige rutiner for digital saksbehandling. Lagmannsretten vil med jevne mellomrom ta initiativ til slike møter.

I mange rettssaker er det behov for tolk. Høy kvalitet på tolkingen styrker rettssikkerheten til de involverte som ikke forstår eller kan gjøre seg forstått på norsk. Tolken må være godt kvalifisert og tolkeutstyret i rettsalene må være funksjonelt og ha god kapasitet. I 2018 ble brukt 56 tolker i 30 ankeforhandlinger. Det ble tolket på 22 språk. Engelsk og samisk var språkene som ble brukt i flest saker. Det ble brukt 3 tolker som tolket spansk i sak som gikk over 26 dager.

Det er opprettet vitnestøtteordninger ved flere domstoler i lagdømmet, i samarbeid med Røde Kors. Et trygt vitne er et godt vitne, og vitnestøtteprogrammet vil kunne lette belastningen for det enkelte vitne og styrke rettssikkerheten. Undersøkelser viser at ordningen vurderes som positiv. Vitnestøtteordningen i norske domstoler vant Crystal Scales of Justice Award 2017. Prisen ble delt ut av Europarådet gjennom European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ). I 2018 var det i Tromsø 9 vitnestøtter som bisto 159 vitner. DA og Røde Kors arrangerte regional samling våren 2018, og lagmannsretten holdt vitnestøttekurs høsten 2018

Åpenhet og tilgjengelighet

Service og samhandling er satsingsområder i domstolene. Lagmannsretten tar rundt ti ganger i året imot skoleklasser som ønsker å besøke domstolene og følge ankeforhandlinger. Vi tar også imot andre besøksgrupper og kolleger fra andre land som ønsker å besøke domstolen og Tinghuset i Tromsø. Dommere fra to tingsretter i Sør-Sverige var på studiebesøk våren 2018 som ledd i et nordisk samarbeidsprogram.

Pressen spiller en viktig rolle ved kontroll med og formidling av domstolenes gjennomføring av sakene som behandles. Lagmannsretten forsøker å legge til rette for gjennomføring av pressens oppdrag, og praktiserer meroffentlighet i den grad det lar seg gjøre utfra de kryssende hensyn i den enkelte sak.

Lagmannsretten har egen hjemmeside på internett og egen facebook-profil, hvor det legges ut nyheter fra lagmannsretten og artikler og annet som berører domstolene.

Lagmannsretten og juridisk fakultet ved Universitetet i Tromsø samarbeider ved at dommere underviser, veileder og har sensur. I deler av 2018 har vi hatt to universitetsansatte konstituert som dommere. Lagmannsretten tar hver høst mot praksisstudenter som hospiterer i en måned. I 2018 var det tre studenter.



Studietur til Svalbard høsten 2018

Foto: Bjørnar Eirik Stokkan